

Eerste Kamer der Staten-Generaal
Aan de leden van de Vaste commissie
voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport

DATUM

28 juni 2019

KENMERK

B20190628MD

BETREFT

wetsvoorstel tot
wijziging van de Wzd
i.v.m. de introductie van
de Wzd-functionaris (35
087)

BIJLAGEN

geen

CONTACT

Frank Bluiminck

TELEFOON

030-2739743

E-MAIL

fbluimink@vgn.nl

Geachte leden van de Eerste Kamer,

Op 2 juli a.s. bespreekt u de procedure van behandeling van het wetsvoorstel tot wijziging van de Wzd, in verband met de introductie van de Wzd-functionaris (35 087), hierna aangeduid als: de Aanpassingswet.

Ieder(in), KansPlus, het LSR, NVO, NIP en VGN vinden het van groot belang dat de behandeling van dit wetsvoorstel op zo kort mogelijke termijn wordt afgerond, zodat het veld zich kan voorbereiden op de inwerkingtreding van de Wzd op 1 januari 2020. Wij verzoeken u daarom nadrukkelijk dit wetsvoorstel nog voor het zomerreces te aanvaarden.

Het wetsvoorstel is een essentiële verbetering van de Wzd

Ieder(in), KansPlus, het LSR, NVO, NIP en VGN zijn van mening dat de vervanging van de Wzd-arts door de Wzd-functionaris voor de gehandicaptenzorg¹ een belangrijke verbetering inhoudt van de Wet zorg en dwang. Door de mogelijkheid te openen dat gedragskundigen (orthopedagogen-generalist en gezondheidszorgpsychologen) de functie van Wzd-arts kunnen uitoefenen, kunnen aanbieders van gehandicaptenzorg die functionarissen belasten met het toezicht op de uitvoering van onvrijwillige zorg die daar, gelet op de aard van de onvrijwillige zorg, het beste voor toegerust is. Hierdoor wordt de kwaliteit van zorg voor cliënten bevorderd en dit doet recht aan de deskundigheid van zowel artsen als gedragskundigen. Dit is een essentiële verbetering van de wet.

Bezoekadres

Oudlaan 4
3515 GA Utrecht

Postadres

Postbus 413
3500 AK Utrecht

T 030 273 93 00

E info@vgn.nl

vgn.nl

¹ Waarbij het NIP benadrukt dat de inhoud van deze brief ook relevant is voor de ouderenzorg.

Positieve reactie door verschillende Kamerleden tijdens debat in 2018

Meerdere woordvoerders hebben in januari 2018 tijdens de behandeling van de Wvggz in de Eerste Kamer, waarbij vanwege de harmonisatie, ook wijzigingen in de Wzd werden aangebracht, positief gereageerd op het toen al aangekondigde voorstel tot vervanging van de Wzd-arts door de Wzd-functionaris. Wij waren indertijd zeer verheugd dat uw Kamer, net als wij, grote meerwaarde zag in de introductie hiervan.

Helaas blijkt niet iedereen in het veld deze meerwaarde te zien. U heeft hierover op 24 juni jl. een e-mail ontvangen van de KNMG c.s., waarin zij hun zorgen uiten en u vragen nadere vragen hierover aan de minister te stellen. Wij delen deze zorgen niet. De introductie van de Wzd-functionaris komt de kwaliteit van de beoordeling van zorgplannen ten goede en doet recht aan de verschillen tussen cliënten. Wij gaan graag in op de problemen die de KNMG c.s. in hun mail noemen.

Reactie op brief KNMG c.s.

De KNMG c.s. noemen in hun mail twee bezwaren tegen de Aanpassingswet. In de eerste plaats stellen zij dat er een onaanvaardbaar verschil in rechtsbescherming ontstaat tussen Wzd- en Wvggz-cliënten, omdat op basis van de Aanpassingswet in de Wzd niet per definitie een arts toezicht houdt op het toepassen van onvrijwillige zorg. Dit laatste klopt, maar leidt zeker niet tot minder rechtsbescherming. Onvrijwillige zorg is in de gehandicaptenzorg vaak gedragsmatig van aard. Een gedragskundige is bij uitstek in staat daarop toe te zien, juist vanwege zijn expertise in deze. Door de mogelijkheid open te laten om zowel artsen als gedragskundigen de rol van Wzd-functionaris te laten vervullen, kan een ieder zich meer en gericht inzetten op dié vraagstukken waar hun expertise vereist is. De Aanpassingswet leidt dus tot beter toezicht op onvrijwillige zorgverlening en daarmee tot verbetering van de rechtspositie van de cliënt.

De KNMG c.s. stelt ten tweede dat "Het beleggen van de toezichthoudende rol bij een gedragsdeskundige betekent dat als er een medische oorzaak over het hoofd is gezien bij de toepassing van dwangmaatregelen, er géén medisch toets wordt gedaan om dit uit te sluiten".

De KNMG c.s. gaat er hierbij aan voorbij dat de Wzd bepaalt, dat indien de zorgverantwoordelijke conform het zogenoemde stappenplan onvrijwillige zorg in het zorgplan wil opnemen, hij bij vormen van onvrijwillige zorg waarbij mogelijk een medische oorzaak bestaat voor het gedrag van de cliënt, de toestemming nodig heeft van de behandelend arts.

Meent de behandelend arts dat het gedrag een medische oorzaak heeft, dan zal hij geen toestemming geven voor opname van onvrijwillige zorg in het zorgplan en gaat hij behandelen. Beoordeling door de Wzd-functionaris is dan dus überhaupt niet aan de orde. Geeft de behandelend arts toestemming, dan houdt dat in dat het gedrag zijns inziens geen medische oorzaak heeft en kan onvrijwillige zorg in het zorgplan worden opgenomen. Mits uiteraard is voldaan aan alle andere voorwaarden die de Wzd daaraan stelt. De Wzd voorziet derhalve in de medische toets die de KNMG bepleit.

Wij benadrukken nog dat het multidisciplinaire overleg in de Wzd, in tegenstelling tot de Bopz, centraal staat en een zorgvuldige besluitvorming over onvrijwillige zorg waarborgt.

Tot slot

Wij constateren dat de bezwaren van de KNMG uitgebreid aan de orde zijn geweest tijdens de behandeling van de Aanpassingswet in de Tweede Kamer. De minister heeft deze bezwaren op overtuigende wijze weerlegd, waarna de Tweede Kamer met grote meerderheid het wetsvoorstel heeft aangenomen. Nu de KNMG c.s. geen nieuwe bezwaren naar voren brengt, zien wij geen meerwaarde in het opnieuw bevragen van de minister hierover. Te meer niet nu de Wzd op 1 januari 2020 in werking treedt en het veld grote behoefte heeft aan duidelijkheid over de wet. De behandeling in de Tweede Kamer heeft die duidelijkheid opgeleverd. Wij verzoeken u daarom nadrukkelijk om nog voor het zomerreces het wetsvoorstel te aanvaarden, zodat het veld aan de slag kan met de voorbereidingen voor de implementatie van de wet.

Met vriendelijke groet, mede namens,
Illja Soffer, directeur Ieder(in)
Pouwel van de Siepkamp, voorzitter landelijk bestuur KansPlus
Jasper Boele, directeur het LSR
Marlies Post, directeur NVO
Monique Rook, directeur NIP

Frank Bluiminck
Directeur VGN